

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนของ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม
อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
Management Practices to Optimize the Fund Management
Fund in Tambon Tha Muen Ram Wangthong District
of Phitsanulok Province

สุกานดา ผิวอ่อนดี^{1*}, อุษณีย์ เส็งพานิช², ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ³
Sukanda Pewondee^{1*}, Usanee Sengpanich², Thammathinna Srisuphan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านภายในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 340 คน ได้มาโดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มโดยวิธีแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า และด้าน

^{1*} นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการประยุกต์, หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ,

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, e-mail: baiting_mln@hotmail.com

² อาจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ อาจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ความโปร่งใส ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี พบว่ามีการเสนอแนะในด้านความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความโปร่งใส ด้านคุณธรรม ด้านความคุ้มค่า ด้านนิติธรรม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเห็นว่ามีการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดให้มีการอบรมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารจัดการ, กองทุนหมู่บ้าน

Abstract

The purpose of this research were to study the opinion on the efficiency of fund management in Tambon Tha Muen Ram Wang Thong District of Phitsanulok province according to good management and to study the guidelines for the management to optimize the fund management in Tambon Tha Muen Ram Wang Thong District of Phitsanulok province.

The samples used in the research were 340 people by the formula of Taro Yamane size 95% with random stratified proportional method. The questionnaire was developed as a tool to collect data. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that additional funds opinions the members 's opinions on fund management principles and good management of the fund at a high level. When considering by each item it was found were was high in all aspects ranging from high to low in the following: rule of law, management of the responsibility was the moral and participation were responsibility, moral, participation, worthiness and transparency. Suggestions to fund village in Tambon Tha Muen Ram Wang Thong district of Phitsanulok province based on the good management principle found that the recommendation in the transparency, moral, worthiness, rule of law and participation respectively. When considering by each item, it was found that the recommendations relating to the provision of supplementary occupational training to its members should be organized at least 1 time per year.

Keywords: Management practices, Optimize

บทนำ

การแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รัฐบาลจึงต้องมีการวางแผนทางในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศซึ่งจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาฉบับต่างๆ ก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง คือ มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง การที่ประเทศจะบรรลุซึ่งการเป็นสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพทุกภาคส่วนของสังคมไทยจำเป็นจะต้องร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจและดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนโดยเฉพาะด้านเงินทุน เป็นการมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อให้มีอาชีพมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจนสามารถพึ่งตนเองได้นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมประเทศชาติโดยรวม (กรมการพัฒนาชุมชน, 2544: 101)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ริเริ่มโครงการนี้ขึ้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเรื่องการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นในปี พ.ศ. 2544 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกันของสมาชิกในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมอบงบประมาณตั้งต้นให้กองทุนละ 1 ล้านบาท กำหนดให้ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยภูมิปัญญาของตนเอง โดยการดำเนินนโยบายสาธารณะดังกล่าว มุ่งที่จะเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต บริหารจัดการหมู่บ้านด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง กล่าวคือ ให้ประชาชนบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านด้วยตนเอง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในหมู่บ้านได้นั้น หัวใจสำคัญคือการมีส่วนร่วมของประชาชน (คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544: 1) และการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) เป็นการพัฒนารายได้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตภาคเกษตรกรรม และการประกอบกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554: 7–8) ดังนั้น

กองทุนหมู่บ้านจึงนับเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับประชาชนที่ไม่มีทุนรอนเริ่มต้นและไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้จากสถาบันการเงินต่างๆ มีความมุ่งหวังที่จะกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน โดยตำบลท่าหมื่นรามมีพื้นที่ทั้งหมด 14 หมู่บ้านแต่ละกองทุนจะมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกองทุน จำนวน 15 คน และมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา โดยมีหน้าที่หลักในการบริหารเงินกองทุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อสมาชิกทุกคนในกองทุน แต่ยังคงพบปัญหาในการดำเนินงานของกองทุน เช่นเดียวกับกองทุนหมู่บ้านอื่นๆ คือ คณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้านไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตัวเองเท่าที่ควร ไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของกองทุน แต่ชอบแสวงหาผลประโยชน์โดยใช้อำนาจหน้าที่ของตนเอง ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความไม่โปร่งใส เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง และยังขาดการประชาสัมพันธ์ผลงานและการทำความเข้าใจการประสานงานในเรื่องต่างๆ ที่สมาชิกควรได้รับทราบ การกู้ยืมเงินยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ใช้เงินกู้ยืมผิดวัตถุประสงค์ การส่งคืนเงินกู้ไม่ตรงเวลา การติดตามทวงหนี้ค่อนข้างลำบาก อันมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น การขาดทุนจากการขายผลผลิตการประสพภาวะภัยแล้งหรือน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร การย้ายถิ่นฐาน การอพยพแรงงานที่เป็นสมาชิกกองทุนไปทำงานต่างถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: 23–24) ซึ่งนับเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งเป็นอย่างมาก

เมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นทำให้กองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นรามมีผลการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งดูได้จากการจัดระดับชั้นของกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม จากฐานข้อมูลของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังทอง ณ เดือน มกราคม 2558 พบว่ามีกองทุนที่มีผลการดำเนินงานในระดับ AAA เพียง 3 กองทุนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 21 ของกองทุนทั้งหมด และมีกองทุนที่มีผลการดำเนินงานไม่ดีจำนวน 11 กองทุน หรือคิดเป็นร้อยละ 79 ของกองทุนทั้งหมด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านในตำบลท่าหมื่นรามให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

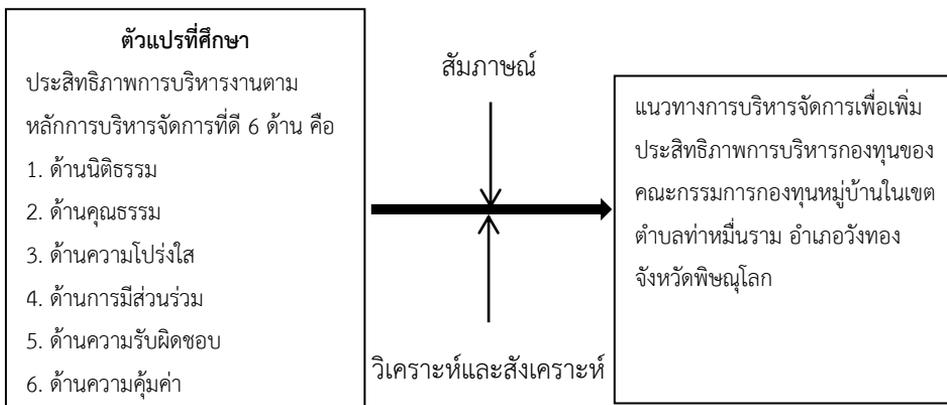
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
2. ขอบเขตด้านประชากร
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
4. ขอบเขตด้านเวลา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านภายในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2,279 คน จากกองทุนหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 14 กองทุน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านภายในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ได้มาโดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่ขนาดความเชื่อมั่น 95% และสุ่มโดยวิธีแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากจำนวนประชากรด้วยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ด้วยความเชื่อมั่น 95% ที่มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 340 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนตามสัดส่วนได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละกองทุน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามโดยเป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส

ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบและด้านความคุ้มค่า โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ (Likert)

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

2. กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านนิติธรรม

2.2 ด้านคุณธรรม

2.3 ด้านความโปร่งใส

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม

2.5 ด้านความรับผิดชอบ

2.6 ด้านความคุ้มค่า

3. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามที่กำหนด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. ดำเนินการแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จำนวน 5 คน ดังนี้

5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 2 คน

5.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ จำนวน 1 คน

5.3 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 2 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่ไม่ใช่กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha)

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจัดพิมพ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้รายงานดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเก็บคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ยูท กอวยวรรณ์, 2553: 292)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งสอบถามเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และพรรณนาความแบบลงข้อสรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบล

ท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 340 คน ทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และเสนอผลตามลำดับ ดังนี้

ผู้รายงานได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ยูทง โภยวรรณ์, 2553: 292)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การบริหารงานมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และพรรณนาความแบบลงข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.59 มีช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 43.24 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 63.53 มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 87.06 และมีระดับรายได้ 3,000–6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.65

2. ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

คือ ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า และด้านความโปร่งใส โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านนิติธรรม พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีกฎระเบียบ ข้อบังคับเป็นที่ยอมรับของสมาชิกทุกคนมีการใช้ระเบียบข้อบังคับอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคและมีการให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องระเบียบข้อบังคับ สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.2 ด้านคุณธรรม พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กองทุนให้ความสำคัญกับการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนเสมอ คณะกรรมการมีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาคณะกรรมการมุ่งเน้นการบริหารงานโดยยึดหลักที่เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนอย่างเคร่งครัดและกองทุนมีการชี้แจงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นให้สมาชิกรับทราบเสมอ

2.3 ด้านความโปร่งใส พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กองทุนมุ่งเน้นให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาแก่สมาชิกกองทุนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกองทุนเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้อย่างต่อเนื่องกองทุนให้ความสำคัญกับการจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีจากหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การบริหารงานกองทุนมีความสุจริตและโปร่งใสมากยิ่งขึ้นและกองทุนยึดมั่นการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ และถูกต้อง

2.4 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กองทุนมุ่งเน้นให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาแก่สมาชิกกองทุนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกองทุนเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้อย่างต่อเนื่องกองทุนให้ความสำคัญกับการจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีจากหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การบริหารงานกองทุนมีความสุจริตและโปร่งใสมากยิ่งขึ้นและกองทุนยึดมั่นการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ และถูกต้อง

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กองทุนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก

กองทุนในการดำเนินงานของกองทุนอย่างต่อเนื่องกองทุนเชื่อมั่นว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนและบุคคลที่เกี่ยวข้องจะทำให้การบริหารงานกองทุนประสบความสำเร็จและยั่งยืนทั้งในปัจจุบันและอนาคต กองทุนเปิดโอกาสให้สมาชิกและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และมีการสื่อสารข้อมูลต่างๆ แก่สมาชิกกองทุนอย่างระบบและเป็นรูปธรรม โดยการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางการสื่อสารได้หลากหลายช่องทาง

2.6 ด้านความคุ้มค่า พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กองทุนมุ่งเน้นการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กองทุนมีการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี กองทุนมีการประยุกต์ใช้การบูรณาการระบบการบริหารสมัยใหม่ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และกองทุนมีการจัดสรรเงินกองทุนอย่างคุ้มค่า และกระจายให้สมาชิกอย่างทั่วถึงกันโดยสามารถสรุปแสดงเป็นตารางทั้งหมดได้ดังนี้

ตาราง 1 ระดับความคิดเห็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

การบริหารจัดการกองทุนตามหลักการ บริหารจัดการที่ดี	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านนิติธรรม	3.93	0.61	มาก
ด้านคุณธรรม	3.82	0.51	มาก
ด้านความโปร่งใส	3.72	0.58	มาก
ด้านความรับผิดชอบ	3.87	0.55	มาก
ด้านการมีส่วนร่วม	3.81	0.47	มาก
ด้านความคุ้มค่า	3.81	0.50	มาก
เฉลี่ย	3.82	0.45	มาก

ความคิดเห็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลกตามหลักการบริหารจัดการที่ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) โดยมีความคิดเห็นด้านนิติธรรมมากที่สุด ($\bar{x} = 3.93$) รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.87$) ด้านคุณธรรม ($\bar{x} = 3.82$) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.81$) ด้านความคุ้มค่า ($\bar{x} = 3.81$) และด้านความโปร่งใส ($\bar{x} = 3.72$) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี

3.1 ด้านนิติธรรม ได้แก่ ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะระเบียบในการกู้ยืมเงิน และการคืนเงินกู้ให้แก่สมาชิก โดยการจัดทำเป็นแผ่นพับ หรือติดป้ายนิเทศควรมีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านให้ทันสมัยและควรให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน โดยการทำประชาคมดี

3.2 ด้านคุณธรรม ได้แก่ กองทุนควรมีการชี้แจงปัญหาและอุปสรรค รวมถึงผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ในที่ประชุมสมาชิก และปิดประกาศไว้ที่บอร์ดของที่ทำการกองทุนหมู่บ้านควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแต่ละคน และควรมีมาตรการยกย่องกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร และโปร่งใส รวมถึงลงโทษกรรมการที่มีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่

3.3 ด้านความโปร่งใส ได้แก่ ควรมีการแต่งตั้งตัวแทนของสมาชิก 5-10 คน ให้มีบทบาทในการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนควรมีการเปิดเผยข้อมูลบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน เช่น รายชื่อผู้กู้ยืมวัตถุประสงค์ และยอดเงินที่กู้ยืมเมื่อสมาชิกร้องขอข้อมูลและควรให้มีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนหมู่บ้านจากหน่วยงานภายนอก เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าหมื่นราม

3.4 ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ควรมีมาตรการในการกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของสมาชิก หากพบสมาชิกที่ใช้จ่ายเงินผิดวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ควรมีมาตรการลงโทษ เช่น การเรียกคืนเงินกู้ยืม เป็นต้นและควรมีการจัดสรรเงินรายได้จากดอกเบี้ย เพื่อช่วยเหลือกรณีฉุกเฉินแก่สมาชิก เช่น กรณีเกิดอุทกภัย ไฟไหม้บ้าน เป็นต้น

3.5 ด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ ควรมีการเปิดเวทีประชาคมของกองทุนหมู่บ้านเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนอยู่เป็นประจำ เช่น ทุกเดือน หรือ ทุก 3 เดือน การพิจารณาเงินกู้ ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพิจารณาเงินกู้ ในรูปแบบของเวทีประชาคมและควรมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกับสมาชิก เช่น การฝึกอบรมศึกษาดูงาน กีฬา การละเล่น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกัน

3.6 ด้านความคุ้มค่า ได้แก่ ควรมีการยืดระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้้อย่างเหมาะสม เช่น กรณีเกิดอุทกภัย หรือภัยแล้ง ควรมียืดระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ให้แก่สมาชิกควรมีการจัดสรรเงินกองทุนให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึง และมีมาตรการลงโทษผู้ที่ค้างชำระคืนเงินกู้้อย่างจริงจัง โดยเปิดเผยข้อมูลผู้ค้างชำระคืนเงินกู้ในที่ประชุมให้สมาชิกได้รับทราบและคณะกรรมการ

กองทุนหมู่บ้านควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกองทุนหมู่บ้านอื่น เพื่อช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านให้เกิดประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการบริหารจัดการกองทุนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนิติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า และด้านความโปร่งใส ผลการศึกษปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก มีการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี ปรัชญาของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านที่มีความต้องการให้ชุมชนเป็นการกำหนดอนาคตของตนเอง คิด ตัดสินใจ ดำเนินการโดยคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุมพล จันปุม (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยพิจารณาตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง (กฤษฎาการเร็ว, 2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมาก และ บัญชา คารวะ (2552) ได้ศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้านการแก้ไขความขัดแย้ง อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักการบริหารจัดการที่ดีพบว่า มีการเสนอแนะในด้านความ

รับผิดชอบมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความโปร่งใส ด้านคุณธรรม ด้านความคุ้มค่า ด้านนิติธรรม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเห็นว่าข้อเสนอนี้เกี่ยวกับการจัดให้มีการอบรมการประกอบอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเมื่อพิจารณาสาเหตุแล้วจะพบว่าสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ราคาผลผลิตทางการเกษตร การเกิดภาวะฝนแล้ง หรืออุทกภัย ทำให้ข้าวกล้าในนา หรือพืชผลทางการเกษตรเสียหาย ทำให้เกิดปัญหาในการชำระคืนเงินกู้ ซึ่งหากสมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมจะทำให้เกิดรายได้เพิ่มเพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตและการชำระคืนเงินกู้ได้ สอดคล้องผลการวิจัยของ รจนา กัลป์ตินันท์ (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษาชุมชนเมืองหน้าป่าช้าแขกเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี พบว่า สมาชิกส่วนมากต้องการให้รัฐบาลเพิ่มเงินกองทุนสนับสนุนขึ้นอีก จะได้มีเงินพอเพียงในการกู้ยืมเพื่อไปพัฒนาอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นแล้วผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนยังต้องการให้มีสำนักงานกองทุนเป็นการถาวร รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน อีกทั้งความต้องการพัฒนาอาชีพและความต้องการเพิ่มค่าตอบแทนของคณะกรรมการดำเนินงานกองทุน (เรืองศิลป์ ภูแก้ว, 2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านโคกสีทองกลาง ตำบลโคกสีทองกลาง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ควรมีการกำหนดแผนการส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้ชัดเจน ควรมีการจัดบอร์ดแนะนำคณะกรรมการกองทุนและหน้าที่ความรับผิดชอบ ควรมีการยืดอายุในการชำระคืนเงินกู้ที่เหมาะสม ควรมีการฝึกอบรมสมาชิกในการประกอบอาชีพเสริม และควรมีการกำหนดแนวทางการลงโทษผู้ที่ค้างชำระเงินกู้อย่างจริงจัง และอิสรภาพ คำฟู (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลบ้านพิ อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน พบว่า แนวทางในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ควรมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการเมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี ให้กรรมการกองทุนเสนอสมาชิกซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในกลุ่มกองทุน และควรเปลี่ยนแปลงกำหนดส่งคืนเงินกู้ยืมจากเดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนธันวาคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผล และการจัดทำบัญชีแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถกำหนดกิจกรรมในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรออกไปเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจมีการรวมกลุ่มของผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพเดียวกันเป็นกลุ่มกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านการประกอบอาชีพ
3. ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนควรมีการรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามข้อสงสัยต่างๆ โดยการจัดการประชุมทุกเดือน
4. ควรมีการประเมินปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่างสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดจากนโยบายกองทุนหมู่บ้านทั้งในมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านหลังจากได้รับเงินกองทุนหมู่บ้านไปแล้ว
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง บทบาทตามภาระหน้าที่ และบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ทราบว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่หรือไม่ เพียงใด
3. ควรดำเนินการวิจัยในรูปแบบอื่น เช่น การศึกษาเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2544). **กลยุทธ์การบริหารกองทุนหมู่บ้าน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาชุมชน, กรมการพัฒนาชุมชน, กระทรวงมหาดไทย.
- กฤษฎา การเร็ว. (2552). **ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, คณะมนุษยศาสตร์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2544). **คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและ**

- ชุมชนเมือง.** กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- ชุมพล จันป้อม. (2547). **ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
- บัญชา คารวะ. (2552). **การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร.** (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2553). **พื้นฐานการวิจัย.** กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รจนา กัลป์ตินันท์. (2549). **ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาชุมชนเมืองหน้าป่าช้าแขก.** เขตเทศบาลนครอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา.
- เรืองศิลป์ ภูแก้ว. (2554). **ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านบ้านโคกสีทองหลาง ตำบลโคกสีทองหลาง อำเภอบ้านป่าพุ่ม จังหวัดมหาสารคาม.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, สถาบันบัณฑิตศึกษา, สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2547). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544.** กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2542). **แนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อิสรภาพ คำฟู. (2555). **ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลบ้านพิ อำเภอบ้านหลวงจังหวัดน่าน.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท.
- Thomas, L. Friedman. (1999). *The Lexus and the Olive Tree*. New York: Farrar,

Straus, Giroux.

Yamane, T. (1973). **Statistics: an Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper & Row.